

LENINA KĀROGS

LATVIJAS KOMUNISTISKĀS PARTIJAS PREIĻU RAJONA KOMITEJAS UN
PREIĻU RAJONA TAUTAS DEPUTĀTU PADOMES LAIKRAKSTS

IZNAK KOPŠ

1950. GADA 29. MARTA

Nr. 129 (5823)

29.

OKTOBRIS.

SESTDIENA.

1988. GADS

Maksa 3 kop.

Komjaunatnei — 70

Savas darbības krustpunktā

Pagājis 70 gadu kopš 1918. gada 29. oktobra, kad notika I Viskrievijas strādnieku un zemnieku jaunatnes savienību kongress, kurā nodibināja Krievijas Komunistisko Jaunatnes savienību (KKJS).

1919. gada sākumā pēc Latvijas Sociālistiskās Padomju Republikas nodibināšanas radās labvēlīgi apstākļi republikas komjaunatnes organizācijas izveidošanai. Par tās dzimšanas dienu kļuva 1919. gada 28. februāris, kad Rīgā sāka darbu Latvijas Komunistiskās partijas Darba Jaunatnes Savienības I kongress.

Var dažādi spriest par komjaunatnes lomu mūsu valsts vēsturē, tomēr nedrīkst aizmirst tās patieso varonību Pilsoņu un Lielā Tēvijas kara gados, pašizliedzību, degsmi un ticību savu darbu rezultātiem valsts kolektīvizācijas un industrializācijas gados.

Savā iecerē komjaunatne bija organizācija, kas apkopoja radošos, darīt spējīgos, varošos un gribošos jaunos cilvēkus, kas sevi ziedoja sociālisma celtniecībai šī vārda labākajā nozīmē. Un tikai ar rūgtumu tagad varam lasīt un uzzināt to, kā stalinisms pamazām atrofēja, padarīja nespējīgu un birokrātisku arī šo spēcīgo organizāciju, izveidojot to par paklausīgu izpildorgānu partijas ciešā kontrolē un panākot aktīvākās cilvēces daļas — jaunatnes — atvirzīšanu no valsts pārvaldes, tiesās līdzdalības komunisma celtniecībā, tieši pretēji tam, kā to bija iecerējis V. I. Leņins, veidojot Komunistisko Jaunatnes Savienību.

Tagad komjaunatnei, stāvot uz 70 gadu sliekšņa, ir jāpārdzīvo jauns revolucionārs posms. Ir sakustējies visa mūsu sabiedrība, tiek meklētas jaunas formas un likumi daudzās sabiedrības sfērās. Arī komjaunatnē asi izjūtam šauru birokrātisko formu un daudzveidīgā satura krasu neatbilstību. Ir beidzies izpildītāju laiks, nobriedis darītāju un aktīvas līdzdalības laiks.

Šis gads ir īpašs komjaunatnes dzīvē ne tikai tāpēc, ka svi-

nam savu jubileju, bet galvenokārt tādēļ, ka atrodamies tādā savas darbības krustpunktā, kad jāatrod tās efektīvs turpinājums. Ar nozēlu jāatceras komjaunatnes XX kongress, kurš notika pagājušā gada aprīlī un kurā netika izmantotas visas iespējas, lai radikāli mainītu komjaunatnes darba stilu, atmetot novecojušās instrukcijas, dzīvei neatbilstošus dažus statūtu punktus.

Sis ir revolucionāro pārveidojumu laiks, un ar puslēmumiem, ar puspasākumiem mēs neizvēsim komjaunatni no krīzes. Nepieciešami visas jaunatnes atbalstīti radikāli lēmumi, principiālas izmaiņas. Tas apstiprinās arī republikas komjaunatnes Centrālās Komitejas pēdējā plēnumā, kurā izskanēja doma par republikas komjaunatnes ārkārtējā kongresa sasaukšanas nepieciešamību.

Pastāv dažādi viedokļi par komjaunatni. Radikālākie vispār noliedz tās nepieciešamību. Bet nedomāju, ka mūsdienās plūralisms un sabiedriskās dzīves demokrātizācija nozīmē tikai vecā noliegumu un likvidēšanu. Tieši otrādi — jārod iespējas komjaunatnei darboties daudzveidīgi. Es uzskatu, ka komjaunatne ir vajadzīga jaunatnei, bet tās darbības formas pašlaik ir diskutējamas. Mēs atrodamies pārvērtību posmā, kad jaunais saturs laužas ārā no novecojušām formām, kad ir nobriedusi to mainas nepieciešamība.

Taču, atbalstot tikai radikālas pārmaiņas, mēs kļūsim vienpusīgi un ierobežoti. Nedrīkst aizmirst un nelikt lietā komjaunatnes lielo pieredzi tīri praktiskos jautājumos. Tai ir izveidojusies organizatoriska struktūra, nodibinājusies noteikta uzskaites un reģistrācijas kārtība, pieredze dažādu forumu un pasākumu organizēšanā un finansēšanā. To visu varētu paturēt un pielietot, veidojot kaut ko jaunu.

Komjaunatne kā organizācija varētu būt atsevišķa, pēc intencijām grupētu jauniešu savienību asociācija. Tā ir tiešs palīgs dažādos pasākumos — jaunatnes radošo iespēju attīstīšanā, jaunatnes centru un jaunatnes zinātniski tehnisko centru dibinā-

šanā. Uz komjaunatnes materiālās bāzes ir iespējams, veidot jauniešu kooperatīvus, rīkot sporta un atpūtas pasākumus utt.

Lielākā komjaunatnes nelaime ir tā, ka ir daudz jauniešu, kuri šo to gribētu, bet nav vēlēšanās pielikt kaut nelielas pūles tā īstenošanā. Viegļāk jau saprotoši pakritizēt (teiksim — jaunatnes svētku norisi), sēžot kabinetu krēslos vai mājās pie televizora ekrāna, nekā uzņemties kaut vai minimālu dalību ar minimālu atbildību par konkrētu darbinu. Ļoti traucē tas, ka komjaunatne ir spiesta vairāk strādāt ar tiem, kuri negrib, nekā ar tiem, kuri grib darboties. Zākāt komjaunatni — tas kļuvis par modes lietu, objektīvi nenovērtējot to lielo pasākumu, akciju, preses izdevumu, sporta sarīkojumu skaitu, kuri domāti tikai jauniešiem. Pusaudzis par komjaunatni zina tikai to, ka tā ir birokrātiska organizācija, un nu vēl «labais tonis» — nestāties komjaunatnē.

Varbūt nevar vainot tādā negribēšanā konkrētu cilvēku, organizāciju, sekretāru uz vispārējā sabiedrībā, valdošā nihilisma fona, kas tik pamatīgi un vēsturiski iesakņojies un stagnācijas gados vēl vairāk nostiprinājis mūsu apziņu. Bet — kamēr mēs nenostāsimies aktīvās pozīcijās, kamēr gaidīsim, ka «kaut kur augšā» mūsu vietā darīs un lems citi, kamēr būsim «skrūvītes», mēs dzīvosim tādu dzīvi, kādu esam pelnījuši.

Bet nedrīkstam aizmirst, ka esam patstāvīga sabiedriski politiska organizācija, kuras tiesības aizstāvēt jaunatnes intereses partijas, padomju, saimnieciskajos orgānos apliecināja partijas XIX konference.

Es negribu noiegt šo rakstu ar trafaretām apsvieku frāzēm, tomēr novēlu katram komjaunietim savā sirdī izdarīt revīziju, pavērtēt savas spējas un iespējas, lai komjaunatne kļūtu mūsu interešu organizācija, lai «es esmu komjaunietis» skanētu lepnī un cerīgi.

V. VILCANS,
LĻKJS rajona komitejas
pirmais sekretārs

Nu jau 22 gadus — Aglonas padomju saimniecības pils — Ermā strādā Vitolds Konuševskis. Sākumā viņš bija veterinārais feldšeris, tad — zootehniks, bet pēdējos gados veic fermas veterināra ārsta pienākumus. Tieši no viņa darba atkarīgi visa kolektīva panākumi, jo veterinārais ārsts ir cilvēks, kurš rūpējas, lai putni neslimotu un neietu bojā. Par Vitoldu Konuševski saka: autoritatīvs speciālists. Un vēl — savā darbā viņš allaž ir pilns no zinātnes zinām.

J. ZANDES foto

Latvijas KP Centrālās komitejas plēnums

25. oktobrī Rīgā notika Latvijas Komunistiskās partijas Centrālās Komitejas plēnums.

Plēnums izskatīja jautājumu par Latvijas Komunistiskās partijas CK komisiju izveidošanu un CK un vietējo partijas orgānu aparāta reorganizāciju atbilstoši partijas XIX Vissavienības konferences lēmumiem.

Plēnumā referātu nolasīja Latvijas Komunistiskās partijas CK pirmais sekretārs J. Vagris.

Apspriestajā jautājumā plēnums pieņēma lēmumu. Plēnums izveidoja šādas Latvijas Komunistiskās partijas CK komisijas: valsts un tiesiskā darba jautājumos (priekšsēdētājs J. Vagris); partijas organizatoriskā un kadru darba jautājumos (priekšsēdētājs V. Sobolevs); Latvijas Komunistiskās partijas CK ideoloģisko komisiju (priekšsēdētājs — CK sekretārs); sociāli ekonomiskās politikas jautājumos (priekšsēdētājs J. Oherins); agrārās politikas jautājumos (priekšsēdētājs A. Briļš).

Balstoties uz PSKP CK 1988. gada jūlija un septembra plēnumu lēmumiem un saskaņā ar PSKP CK lēmumu «Par vietējo partijas orgānu aparātu reorganizēšanu» tika pieņemtas šādas Latvijas Komunistiskās partijas CK aparāta struktūrvienības: partijas organizatoriskā un kadru darba nodaļa; ideoloģiskā nodaļa; sociāli ekonomiskā nodaļa; agrārā nodaļa; valsts un tiesību nodaļa; vispārējā nodaļa; lietu pārvalde. Līdz kontroles un revīzijas komisiju izveidošanai tiek saglabātas Latvijas Komunistiskās partijas CK partijas kontroles komisija un partijas pilsētu un rajonu komiteju partijas komisijas.

Atzīts par lietderīgu Latvijas Komunistiskās partijas CK sekretariāta pārzinā izveidot partijas organizatoru grupu, kurā būtu pieredzējuši, perspektīvi partijas darbinieki.

Nolēmts, ka partijas pilsētu

un rajonu komitejās parasti jābūt šādām nodaļām: organizatoriskajai, ideoloģiskajai un vispārējai nodaļai (lietvedības sektors). Partijas Rīgas pilsētas komitejā papildus jābūt sociāli ekonomiskās attīstības nodaļai. Partijas rajonu un pilsētu komitejās jābūt ne vairāk kā trim sekretāriem. Nozaru nodaļas visu līmeņu partijas komitejās tiek likvidētas.

Plēnumā tika izskatīti organizatoriski jautājumi.

Plēnums atbrīvoja A. Gorbunovu no Latvijas Komunistiskās partijas CK sekretāra pienākumiem sakarā ar viņa ievēšanu par Latvijas PSR Augstākās Padomes Prezidija priekšsēdētāju.

Plēnums izpildīja J. Rubeņa iesniegumā izteikto lūgumu atbrīvot viņu no Latvijas Komunistiskās partijas CK biroja locekļa pienākumiem sakarā ar aiziešanu pensijā.

Tika izskatīts jautājums par Latvijas Komunistiskās partijas CK sekretāra ievēšanu. Ievēriekš tika apspriestas vairākas kandidatūras. Biļetenā aizklātajai balsošanai pēc CK biroja priekšlikuma plēnums nolēma ierakstīt divas kandidatūras — Latvijas Komunistiskās partijas CK nodaļas vadītāju A. Grudulu un Latvijas PSR Valsts kultūras komitejas priekšsēdētāju I. Kežberu.

Ar balsu vairākumu par Latvijas Komunistiskās partijas CK sekretāru tika ievēlēts I. Kežbers.

Aizklātā balsošanā plēnums kooptēja Latvijas Komunistiskās partijas CK sastāvā un ievēlēja par CK biroja locekli Latvijas PSR Ministru Padomes priekšsēdētāju V. E. Bresi.

Pēc tam Latvijas Komunistiskās partijas CK plēnums beidza savu darbu.

LATINFORM

Informē 02

Kas notiek Līvānos

Mūsu valstī, kā zināms, notiek demokrātizācijas process, kurš aptver visas sabiedrības dzīves sfēras visos līmeņos. Patlaban republikā intensīvi veidojas dažādas grupas un kustības, kas arī citi sabiedriski formējumi, kuros apvienojas domubiedri, cilvēki, ko vieno gan īstā ticības, gan nopietnākas idejas. Šie sabiedriskie formējumi lielākoties nekur pienācīgā kārtībā nav reģistrēti.

Arī Līvānos spontāni radies jaunatnes neformāls formējums. Tā ir strādājošie jaunieši un vidusskolu skolēni. Rūpīgi nepārkāpjot sabiedrisko kārtību, šī grupa 24. 25. un 26. oktobrī laika no plkst. 21.00 līdz 23.00 veica neorganizētu marša gājienu no dzelzceļa stacijas līdz vecajam tirgus laukumam un iekļida. Tādā veidā neorganizētā jaunatne puda savu nostāju pret tās nenienemamiem pēdējiem noteikumiem rajonā. Tas saasināja arī sabiedrības un valsts iestāžu, gan neformālo apvienību un grupu uzmanību.

Ar savu uzvedību mēnētie jaunieši zināmā mērā traucē iedzīvotāju mieru, apgrūpina gājēju kustību na trotuāru. Taču, kā minēts iepriekš, rūpīgi sabiedriskās kārtības nārkāpumi nav izdarīti, tāpēc iespējams aprobežoties ar izskaidrošanas un individuālo audzināšanas darbu.

Lai pārorientētu jauniešu intereses, izskaidrotu republikā un rajonā notiekošos procesus, kas skar nacionālās attiecības, lai nepieļautu vietējo padomju neatlaidu mītnu un gājienu organizēšanu, abās vidusskolās veikta pārrunas ar skolēniem, notikušas vecāku un komjauniešu sapulces. Līvānu 1. vidusskolas bija sarīkota tikšanās ar pilsētas izpildkomitejas priekšsēdētāju J. Znotinu. Vakara stundās pilsētā organizētas pedagoģiskā aktīva dežūras. Aktīvākie gājienu dalībnieki uzicināti uz Līvānu milicijas nodaļu, viņiem izteikts brīdinājums, kā arī ar viņiem veikts individuālais profilakses darbs.

27. oktobrī bija organizēts izpildkomitejas priekšsēdētāja J. Znotina un milicijas nodaļas priekšnieka N. Kazenka dialogos ar pie universālie kaula senicē usos jaunatni. Tā laika tika uzklautas prasības un viedokļi, izskaidroti sasāpējusie jautājumi. Jāpiezīmē, ka patlaban vēl nav redzama veiksmu audzinošā loma. Jāatgādina, ka arī vecpki, ja tam ir pama's nes sabiedr'sku vai arī likumā paredzētu atbildību par savu bērnu uzvedību.

N. MAKSIMOVS,
rajona iekšlietu nodaļas
priekšnieka vietnieks

Oktoobra svētku pasākumi

PREIĻOS

5. novembrī plkst. 19.00 — koncerts rajona kultūras namā. Piedalās aktieri R. Ancāns un B. Pizičs.

7. novembrī plkst. 8.45 — mītna dalībnieku pulcēšanās pie V. I. Leņina pieminekļa. Plkst. 9.00 — mītiņš un ziedu nolikšana.

LIVANOS

5. novembrī plkst. 19.00 — svētku apsveikums un zvejnietu kolhoza «9. maijs» ansambļa «Alda» koncerts kultūras namā.

7. novembrī plkst. 8.45 — mītna dalībnieku pulcēšanās pie Līvānu kultūras nama. Plkst. 9.00 — mītiņš un ziedu nolikšana pie V. I. Leņina pieminekļa.

Komjaunatnei — 70

Konkurss noslēdzies

● Noslēdzies rajona konkurss par labāko jaunatnes vakaru, kas veltīts VLKJS 70. gadadienai. Tajā varēja piedalīties visas komjaunatnes organizācijas.

Konkurss vakars varēja būt kā tematisks pasākums, tematiska diskotēka, atpūtas vakars, jautro un atjautīgo klubs u.c. Vakara norisē vērtēja izvēlētas tēmas aktualitāti, tās pasniegšanas formas izvēli, jaunrades pieeju pasākuma organizēšanā, jauniesu aktivitāti, kā arī citus rādītājus. Nolikumā par konkursu tika piedāvāta arī vakaru tematika.

Tagad, atskatoties uz notikušajiem pasākumiem, gribas lielu paldies teikt tām komjaunatnes organizācijām, kuras piedalījās konkursā. Tās ir: Līvānu stikla

fabrikas, Līvānu eksperimentālās koksnes konstrukciju rūpnīcas, Preiļu trikotāžas fabrikas, kolhozu «Dubna», «Sarkanā ausma», «Sīlukalns», Lēnina kolhoza un padomju saimniecības «Rudzāti» komjaunatnes organizācijas.

Piemēram, kolhozā «Sarkanā ausma» vakara devīze bija — piedalīties visiem un visur. Tā gaitā ciemos nāca teiku un pasaku varoņi, aicināja piedalīties konkursos, viktorīnās. Neizpalika arī balvas atjautīgākajiem un jautrākajiem dalībniekiem.

Lēnina kolhoza jautro un asprātīgo klubs aicināja mēroties spēkiem kolhoza komjauniešus un pionierus. Soreiz uzvarēja komjaunieši, bet domājam, ka tā nebija pēdējā tikšanās.

Līvānu stikla fabrikā konkurss «Kas? Kur? Kad?» pulcināja

abu Līvānu vidusskolu audzēkņus. Interesanti bija jautājumi un arī atbildes. Laiks pagāja nemanot. Uzvarētāji bija gan 1. vidusskolas, gan 2. vidusskolas audzēkņi. Tomēr var teikt, ka uzvarēja draudzība.

Apkopojot konkursa rezultātus, par labākajām tika atzītas Līvānu stikla fabrikas un kolhoza «Sarkanā ausma» komjaunatnes organizācijas.

Labākajam vakara organizētājam piešķirta balva — brauciens uz ārzemēm ar jaunatnes starptautiskā tūrisma biroja «Sputnik» celazīmi.

Līdz ar to konkurss beidzies. Tā dalībniekiem un skatītājiem palika atmiņā daudz neaizmirstamu mirkli.

Sākta jauna, laba tradīcija. Un tikai no mums atkarīgs, vai tai būs turpinājums.

I. JOKSTE,
LĻKJS rajona komitejas organizatoriskā darba nodaļas vadītāja vietas izpildītāja

Par godu jubilejai

● Vakar — 28. oktobrī — komjaunatnes rajona komitejā notika mūsu rajona komjaunatnes darba veterānu un šodienas komjauniešu tikšanās.

● Sodien plkst. 18.00 Līvānu stikla fabrikā rajona komjauniešus uz kopīgi organizētu pasākumu aicina stikla fabrikas komjaunatnes komiteja, jauno speciālistu padome un komjaunatnes rajona komiteja.

Programmā paredzēta jautra dejošana, jauna videofilma, interesantas tikšanās un stāstījumi.

● Par godu VLKJS 70. gadadienai 29. un 30. oktobrī Rīgas sporta manēžā tiek rīkota grandioza balle.

No mūsu rajona uz to doties izteikuši vēlēšanos apmēram 100 komjaunieši.

● Komjaunatnes rajona komitejā apmēram 80 interesenti pieteikušies uz grupu «Remix» un «Berluc» (VDR) koncertiem, kas notiks Rīgā no 31. oktobra līdz 2. novembrim.

● Sakarā ar komjaunatnes 70. gadadienu mūsu rajonā ar VLKJS CK nozīmīti «VLKJS — 70 gadi» apbalvoti 23 komjaunieši. Kā labākos komjaunatnes rajona komitejā min: Turku ciema padomes izpildkomitejas priekšsēdētāju Aivāru Smelceru, Suvo-rova kolhoza dispečeri Ļubu Gailišu, kolhoza «Krasnij Oktjabri» autotransporta operatori Zoju Piskunovu, Preiļu trikotāžas fabrikas kontrolieri Kiru Skobejevu, Līvānu eksperimentālās biokīmiskās rūpnīcas ekonomisti Valentīnu Dārziņu, Lēnina kolhoza mākslinieku noformētāju Jāni Rubinu, Līvānu eksperimentālās biokīmiskās rūpnīcas instruktori metodiķi Māriti Treidi, Kirova kolhoza drošības tehnikas inženjeri Vitāliju Lizānu.

TAS bija neparasts pasākums. LTF Preiļu rajona locekļi aicināja uz tikšanos, uz godīgu dialogu rajona vadību.

Ikvienam jautājums (gan mutiski, gan rakstiski) nosauca savu uzvaru, darba vietu, taču šoreiz — diskusijas atstāja — jautājumi un to autori netiks īpaši uzsverti, bet galvenokārt dotas atbildes uz jautājumiem un problēmām, ko izvirzīja auditorija un ko atzina vai arī neatzina mūsu rajona vadība. Jo šoreiz tieši tāds arī bija LTF organizētās tikšanās mērķis — noskaidrot rajona vadības attieksmi pret Latvijas Tautas fronti, pret sava rajona iedzīvotājiem, rajona ekonomisko, ekoloģisko, sociālo attīstību.

Piebildīšu, ka atbildes nav izskaistinātas. Tajās centos neko nepierakstīt klāt un neņemt nost, tādējādi atainojot diskusijas valodu — mutisko valodu, ne rakstīto.

Ja kāds no diskusijas dalībniekiem vairs savus vārdus neatpazīst, ir pārdomājies vai arī vēlas ko papildināt, aicinu ikvienu izteikt savu viedokli daudz plašāk — atsevišķā publikācijā.

Jautājumu bija daudz. Dažādi. Taču diskusijas gaitā tie izveidoja vairākas jautājumu grupas par konkrētām problēmām.

MIGRĀCIJA

Jau atklājot tikšanos, skolotājs J. Anspoks teica: «Mūsu galvenā sāpe — migrācija. Ar to saistītas visas pārējās problēmas.»

Vēlāk izskanēja konkrēts jautājums rajona izpildkomitejai: «Migrācijas problēma ir aktuāla visā Padomju Savienībā, bet vai tuvākajā laikā tiks pieņemti konkrēti lēmumi par migrācijas pārtraukšanu rajonā?»

J. Kokors, rajona izpildkomitejas priekšsēdētāja vietnieks:

— Pie mums rajonā tādas problēmas nav. Iebraucēji ir tikai atsevišķās specialitātēs — Līvānu eksperimentālajā biokīmiskajā rūpnīcā, stikla fabrikā — tie speciālisti, ko negatavo pie mums republikā. Uz Preiļiem arī tas nav attiecināms, jo visus speciālistus, kas strādā pilsētā, gatavo republikā.

(Precīzējošs jautājums: «Cik daudz (procentos) Līvānos strādā iebraucēju?»)

J. Kokors:

— Nezinu, bet varu pateikt, ka dzīvo 18 tautības. Skaidrī zināsim pēc 12. janvāra — tautas skaitīšanas.

(Precīzējums: «To taču var noskaidrot katra uzņēmuma kaķru daļa.»)

J. Kokors:

— Šim jautājumam ir divi gali. Ja stāv tukša darba vieta, es esmu par to, lai tajā strādā cilvēks. Jums savējo nebija, tāpēc iebrauca citi.

P. Romanovs, partijas rajona komitejas otrais sekretārs:

— Preiļu rajonam maksimāli jāizmanto iekšējās rezerves. Savus vidusskolu absolventus vajag apmācīt gan republikā, gan ārpus tās. Ja gribam iztikt pašu spēkiem, kadri jāgatavo pašiem. Ja perspektīvā paredzam pāriešanu uz pilnīgu saimniecisko aprēķinu.

Lauksaimniecībā trūkst darba roku. Tāpēc sezonas darbu laikā nepieciešami pieaicināti cilvēki. Tas ir piespiedu pasākums.

(Precīzējums: «Mēs strādājam vienai dienai, nedomājam par lauksaimniecības modernizāciju, darba apstākļu uzlabošanu. Pieņemsim, ka nākošgad pie mums neviens neatbrauks palīgā. Ko tad? Vai raža paliks nenovākta?»)

P. Romanovs:

— Uz šodienu tā ir, bet tā nebūs līdz bezgalībai. Šobrīd tā nepieciešams.

Jautājums: «Iebraucēji Līvānos vēl dzīvo ļoti sliktos, nereti — antisanitāros

apstākļos. Kā rajona vadība iecerējusi atrisināt šo problēmu?»

J. Desainis, rajona izpildkomitejas priekšsēdētāja vietnieks:

— Tā ir dzīvokļu problēma. Līvānos neviens uzņēmums nedomā par savu darbinieku izmitināšanu. Biokīmiskā rūpnīca vienīgā izpilda programmu «Dzīvoklis-90». Stikla fabrika paplašinās, bet nedomā, kā celt dzīvokļus.

Jautājums: «Vai tās pašas Līvānu mājiņas mēs nevarētu uzbūvēt Karpatos, Pleskavā un aicināt iebraucējus atgriezties dzimtajā pusē? Ja jau pie mums par viņiem nav domāts, ja nav līdzekļu, lai būvētu dzīvokļus. Bet tiklīdz tie ir, tie tiek atdoti iebraucējiem, kas tiešām dzīvo tik sliktos apstākļos.»

I. Jansone, partijas rajona komitejas sekretāre:

niem palielinājusies saslimšana ar bronhiālo astmu.)

I. Deško, rajona galvenais ārsts:

— Nezinu, no kurienes šie dati, manā rīcībā tādu nav, un kā ārsts nevaru tos arī apgāzt.

Līvānu eksperimentālā biokīmiskā rūpnīca pati šobrīd veic pētīšanas darbus: apsekojot un analizējot savu darbinieku saslimstību. Bet arī tur secinājumi vēl nav izdarīti.

P. Romanovs:

— Manā rakstā («Lenina Karogs», š. g. 10. okt.) fakti pamatojas uz rajona SES galvenā ārsta b. Miņina dotajiem faktiem par gaisa piesārņotību Līvānos.

Līvānos labs gaiss būtu tad, ja Līvānu rūpnīcas vairāk nodarbotos ar gaisa attīrīšanas iekārtu uzstādīšanu. Tas jāno-

drošina uzņēmumu vadībai, tiem, kam ir nauda, bet nevis rajona izpildkomitejai.

JAUNAS RŪPNĪCAS (CEHA) CELTNECĪBA LĪVĀNOS

Jautājums: «Kāda ir rajona vadības nostāja pret šo celtniecību, nemoj vērā, ka Līvānu iedzīvotāju vairākums ir pret to? Vai izdarīta lauku iedzīvotāju aptauja par paredzamās produkcijas nepieciešamību?»

J. Vucēns:

— Man personīgi nav konkrēta viedokļa par šo celtniecību, jo es nezinu tehniski ekonomisko pamatojumu. Taču varu teikt, ka vienpersonīgi šīs celtniecības jautājums netiks izskatīts. Lems deputāti — Līvānu pilsētas Tautas deputātu padomes sesijā.

Lauku iedzīvotāju, lauksaimniecības darbinieku aptauja nav izdarīta, taču Līvānos bija sapulcējušies saimniecību vadītāji, Līvānu pilsētas uzņēmumu vadītāji. Viņi apsprieda šo jautājumu. Domas dalījās, taču lielākā daļa ir pret celtniecību.

P. Romanovs:

— Tā nebūs nekāda rūpnīca. Patlaban nav nekādas skaidrības. Jo nav tehniski ekonomiskā pamatojuma. Nav pamata arī tai lielajai ažiotažai, kas izveidojusies rajonā.

JAUNAS DARBA FORMAS LAUKSAIMNIECĪBĀ

I. Jeršovs, rajona agrorūpniecības vienības priekšsēdētāja vietnieks:

— Pašlaik rajonā darbojas 13 ģimeņu fermas, 53 saimnieciskā aprēķina kolektīvi. Ir liels darbs jāveic, lai izmainītu attiecības lauksaimniecībā. Mūsu uzdevums — atbalstīt nomas darbu zemnieku saimniecībās, atbalstīt cilvēkus, kas vēlas iet šo jauno ceļu. Šobrīd mūsu rajonā šādu vēlēšanos izteikuši 18 cilvēki.

Lai sāktu, jāveic virkne ekonomiskas dabas sagatavošanās darbu, bet mēs šim darbam esam gatavi.

RAJONA BUDZETS, EKONOMIKA

Jautājums: «Kādu iemeslu dēļ rajona sabiedrība nav iepazīstināta ar rajona budžetu, tā izlietojumu, šadali?»

J. Vucēns:

— Līdz šim tie bija dati dienesta vajadzībām, kas nav ieteikti publicēšanai. Tagad varu solīt, ka tie tiks doti «Lenina Karogam» publicēšanai.

Jautājums: «Kāda ir rajona vadības nostāja pret rajona ekonomisko un politisko patstāvību? Cik tālu tajā var iet?»

J. Vucēns:

— Preiļu rajons zaudētājs nebūs. Principiālu iebildumu pret pilnīgu ekonomisko patstāvību man nav. Politisko? Ja ir ekonomiskā patstāvība, ir arī politiskā. Šie jautājumi nav šķirami.

VALODA

Jautājums: «Kas konkrēti tiks darīnā rajona izpildkomitejā, partijas rajona komitejā, lai realizētu latviešu valsts valodas statusu? Kad tiks ieviesta lietvedība latviešu valodā? Kā sākt latviešu valodas apguvi, kur ņemt metodiskus palīdzību?»

I. Jansone:

— Viss ir mūsu pašu rokās. Katram kolektīvam pašam jārisina šis jautājums, jāorganizē latviešu valodas kursi, pulciņi, kā tas ir Līvānu 2. vidusskolā, citos kolektīvos. Partijas komitejas sastāvā ir daudz krievu valodā runājošo. Jāmācās visiem.

Būs grūti. Šis jautājums tikko radies, un mums visiem kopīgi jāskaidro to risināt; pareizi jāskaidro latviešu valodas statuss, jo jau vēsturiski Latgalē izveidojies neviendabīgs nacionālais sastāvs. Jāskaidro tautai, lai latviešu valodu nepaceltu augstāk par krievu valodu.

J. Vucēns:

— Grūtības būs (rakstāmašinas, mašīnrakstītājas, tulki), bet uz lietvedību latviešu valodā pāriesim jau nākošajā gadā.

Rajona izpildkomitejas un partijas rajona komitejas zālēm pieteiktas iekārtas sinhronajai tulkošanai. Iespējams — arī rajona kultūras nama zālei, bet te rodas kaut kādi tehniska rakstura sarežģījumi.

Jautājums: «Kad mūsu medikāri latviešu bērniem varēs runāt latviski?»

I. Deško:

— Lielākās grūtības ir ar vidējo medicīnisko personālu, jo latviešu meitenes negrib mācīties par medmāsām. Šobrīd tiek organizēti latviešu valodas kursi. Divu gadu laikā mums slimnīcā jānodrošina divvalodība.

V. Solovjovs izskaidroja situāciju, kāpēc Riebiņu vidusskolā 1. septembra līnijas laikā neatskanēja apsveikums latviešu valodā.

J. Lazda, TIN vadītājs, uzsvēra, ka divplusmu skolā ikvienam pedagogam jāzina abas valodas. Arī Riebiņu vidusskolas direktoram Sadovnikovam latviešu valoda būs jāiemācās. TIN vadītāja viedoklis:

— Eksāmens latviešu valodā krievu plusmas skolās izlaiduma klasēs nepieciešams tāpat, kā tas ir latviešu mācību valodas skolās — krievu valodā un literatūrā.

Jautājums par latgāļu valodu skolās.

J. Anspoks, skolotājs:

— Vai mēs gribam savus bērnus no 1. līdz 4. klasei mācīt latgāļu valodā, tā ir mūsu brīva izvēle, taču laikraksti, žurnāli mums gan ir nepieciešami, lai latgāļu valodu neaizmirstu.

VĒSTURE

Jautājums: «Kāda ir jūsu attieksme pret 1940. gada notikumiem Latvijā?»

V. Solovjovs:

— Nevaru par to spriest, jo skolā, augstākajā partijas skolā mācījos no tām grāmatām, kas bija. Bet domāju — laiks noteikt skaidru pozīciju: vai tā bija okupācija vai arī revolūcionāra situācija.

P. Romanovs:

— Lai zinātnieki pastrīdas, nonāk pie vienota viedokļa. Mēs pagaidīsim, kāds būs slēdziens. Citādi mēs neesam kompetenti spriest...

(Nobeigums 4. lpp.)

DISKUSIJA

Rīt — Autotransporta darbinieku diena

Šoferu panākumi

Pēc 1987. gada darba rezultātiem Jēkabpils 8. autokombināts tika atzīts par uzvarētāju Vissavienības sociālistiskajā sacensībā un apbalvots ar PSKP CK, PSRS Ministru Padomes, VACP un VLKJS CK ceļojošo Sarkanu karogu. Trīs ceturkšņus pēc kārtas bija uzvarētājs ministrijas mērogā.

Arī šogad autokombināta kolektīvs sekmīgi tiek galā ar uzdevumiem tautsaimniecības kravu pārvadāšanā. Savu ieguldījumu kopējā lietā dod arī Preiļu filiāles kolektīvs, kurš savas

profesijas svētkus sagaida ar labiem darba rezultātiem. Devīnu mēnešu plāns celtniecības materiālu pārvadāšanā un ceļu remontā izpildīts par 110,8 procentiem, virsplānā pārvadāts 31 tūkstotis tonnu kravu. Sekmīgi izpildīts uzdevums arī tonn kilometros. Autovadītāji iekonomējuši 9 273 litrus degvielas.

Šogad Preiļu kolektīva divus ceturkšņus pēc kārtas bija sociālistiskās sacensības uzvarētājs starp pārējām autokombināta filiālēm. Tas ir kā autovadītāju, tā arī remontstrādnieku nopelns.

Labi strādā šoferi A. Miglāns, J. Pūdzis, P. Voložanikovs, P. Caics, P. Pūga, atslēdznieks M. Sokolovs un citi. Par labu darbu autovadītāji stimulēti morāli un materiāli. Sagaidot Autotransporta darbinieku dienu, ministrijas goda nosaukums «Labākais autovadītājs» piešķirts P. Pūgam, autokombināta Goda plāksnē ievietots P. Voložanikova fotoattēls, vairāki šoferi apbalvoti ar trešās un otrās pakāpes nozīmīti «Par darbu bez avārijām».

A. JAKOVĻEVS,

Jēkabpils 8. autokombināta Preiļu filiāles garāžu priekšnieks

Nemierīgā saimniecība

Sarežģījumi radās pilnīgi negaidot — Arnolds Cakuls kategoriski iebilda pret to, ka gribam par viņu rakstīt, kur nu vēl — fotografēt. Nostāties fotokameras priekšā mums tomēr izdevās viņu pierunāt, taču rakstīt par viņu... Nācās likt lietā nelielu taktisku viltību, proti — runājām galvenokārt par viņa vādīto nelielo, taču nemierīgo saimniecību, un tādējādi kolektīva darbu caurskatījumā atklājās arī viņa — Jēkabpils autobusu parka Preiļu filiāles garāžu priekšnieka — loma. Mazliet vēlāk atklājās, ka viņa kautrīgums nebūt nav samākslots, bet gan viņš patiešām nesaprot, kāpēc nokļuvis rajona preses uzmanības lokā. Jo vienmēr ir uzskatījis un arī tagad uzskata: autosaimniecībā galvenā līgura ir šoferis.

Runājot par autovadītājiem, var teikt tikai vienu: viņu lielākā daļa apzinīgi veic savus nebut ne vieglos pienākumus, lai katrs no mums, pasažieriem, ar lielāku vai mazāku komfortu (kā nu kuro reizi) nokļūtu tur, kur vajadzīgs. Taču — lai šis, lūk, autobusa šoferis mūs varētu kā nākas apkalpot, rūpējas garāžu priekšnieks un viņam padotie speciālisti.

Uzmanīgs lasītājs būs jau pamanījis, ka pēdējā laikā mazāk kļuvis sūdzību par vietējās autoostas darbu. Ja rūpīgāk analizē skaitliskos datus, tad redzams: neveikti reisi samazināti līdz minimumam. Preiļu filiāle šīnī rādītājā ir pirmajā vietā autoparkā, un arī republikā tas ir visai atzīstams panākums. Protams, liela nozīme ir tam, ka ik gadus autoparks saņem 3 — 4 jaunus autobusus (no kapitālremontiem preiļieši ir atteikušies pilnīgi, jo tie ir dārgi un klapatīgs priekšs). Tā vietā izveidots stabils rezervēs detaļu fonds, lai jau laikus, pirms reisa, varētu nomainīt mezglu, kurš var iziet no ierindas. Gan garāžu priekšnieks, gan arī mehāniķi uzmanīgi seko, kā tiek veiktas tehniskās apkopes. Vārdu sakot, iedibināta pienācīga kārtība. Arnolds Cakuls šeit nesašķata kaut kādus savus nopelnus. Un tomēr — pārmaiņas taču neradās pašas no sevis, tāpēc noliet garāžu priekšnieka lomu tehnisko jauninājumu ieviešanā man naceļas roka.

Uz autobusu parka Preiļu filiāli A. Cakuls atnāca strādāt nirmā gadiem piecpadsmit. Vādīja darbnīcas, stūrēja autobusu, tad pārgāja darbā uz 8. autokombinātu, vēlāk atgriezās un kļuva par garāžu priekšnieku. Tiesa, ar piebildi — uz laiku. Taču šis «uz laiku» turpinās jau astoto gadu, lai gan, kā pats uzskata, šofera darbs esot vieglāks. Patiešām — nostrādāji maiņu un esi savā valā. Bet garāžu priekšniekam jāatbild par 19 autobusu un 30 šoferu darbu. Turklāt vēl — plāns...

Jā, tas pats ienākumu plāns, kuru autostacija nevar «izvilkt» nu jau trīs mēnešus. Kādas sekas tas rada darbuzņēmuma šoferu brigādei, tehnikai, darbiniekiem un apkalpojošajam personālam, viegli nojaust. Daudz grūtāk atklāt neizpildes cēlonus. Uz to nespēja sniegt atbildi pat autobusu parka direktora vietnieks un galvenais

ekonomists, kuri nesen bija uzacīnāti uz šoferu sanākumi. Arī mēs ar Arnoldu Cakulu runājām par šo tematu un nonācām pie secinājuma, ka vainojams, acimredzot, novecojušais plānošanas mehānisms. Proti — plānu sastāda, ņemot vērā sasniegto, aizmirstot, ka visas rezerves jau izsmeltas. Jā, varētu, sekojot daudziešu paraugam, atklāt tālos reļsus, taču tam nepieciešama attiecīga bāze. Ne tāda, kāda tā patlaban ir Preiļos.

Godīgi sakot, tik bezcerīgu garāžu ēku man nav gadījies redzēt nevienā rajona centrā. Ko tur daudz runāt, ja bāzi būvēja pirms divdesmit gadiem bez jebkāda projekta. Tā sakot — pielāgotā variantā. Taču tagad arī no šejienes dzen prom: rajona izpildkomiteja Jēkabpils autobusu parkam iesniegusi prasību pārvietot bāzi uz Preiļu 24. ceļu remontu un būvniecības pārvaldes rajonu. Pret to nekā nebūtu iebilstams, tikai... jaunās garāžu saimniecības projektu sola ne agrāk par deviņdesmito gadu sākumu. Un cik ilgi vēl cels? Isi sakot, cerības uz darbu un sadzīves apstākļu uzlabošanu patlaban ir miglā tīlas. Un tāpēc turpinās «ielāpu likšana». Ja tā var nosaukt iebraucamo vārtu atvēršanu ar nelielu mehanizāciju, autobusu apsildīšanu ar tvaiku ziemā, kā rezultātā tiek taupīta degviela un arī gaiss garāžu apkārtne kļuvis tīrāks. Bet autobusu mazgāšana... Te «ielāpu neuzliksi». Vajadzīga kapitāla celtnē. Kur tik Cakuls nav bijis, die kādām tik dūrvīm nav klauvējis, visur atbilde viena — būs jauna bāze, būs jums arī mazgātuve. Tikai neviens nepaskaidro: kad?

Iespējams, ka viens otrs auto-

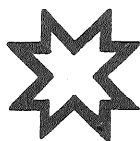
vadītājs šo jauno bāzi tā arī nesagaidīs. Tā teikt, aizies pelnītā atpūtā. Lai gan tāda vecuma cilvēku autostacijā nav daudz. «Vecās gvardes» vidū, kurai var uzticēties kā pašam sev, Cakul, pirmām kārtām ierindo mehāniķus Vitāliju Bramaņi un Ivanu Kuzņecovu. Arī padotie ar garāžu priekšnieku saprotas. Jo citādi nevar. Šoferu saime — nemierīga tauta, reizēm — pat pārāk impulsīva. Dažreiz savas iegribas, savas kaprīzes noved līdz baltkvēlei. Bet tajā pašā laikā viens otrs šoferis var stūrēt autobusu ar nepieviltu skrūvi tik ilgi, kamēr tā nokrīt pavisam. Tomēr lielākā daļa šo cilvēku savu darbu dara mierīgi un godīgi, uztur uzticēto tehniku ne sliktākā stāvoklī kā savu personisko automobili. (Cita starpā — šādu autovadītāju vidū kā paraugu garāžu priekšnieks min R. Spūli, R. Bulmeisteru, J. Vrubļevski, J. Vjaksi, J. Kivriņu.) Tātad filiālē ir spēks, kurš cementē kopā visu kolektīvu.

Lai gan Arnolds Cakuls ir cilvēks, kurš savas emocijas kļāji neizrāda, viņš tomēr nespēja «nomaskēt» savu apmierinātību par kolektīvu. Un vēl viņš teica: uzrakstīsiet par mums labu, noteikti kaut kas notiks. Cerēsim, ka tā tomēr nebūs. Ja tomēr kas atgādāsies, ļoti gribas ticēt, ka ne jau garāžu priekšnieka un viņa padoto vainas dēļ.

I. KOROLOVA

● ATTEĻA: diena, kad mēs tikāmies ar Arnoldu Cakulu, savā ziņā bija ievērojama: nupat autosaimniecība bija saņēmusi pilnīgi jaunu uzliku...

J. SILICKA foto

MANTOJUMS

Francis Trasuns

Francis Trasuns dzimis 1864. gada 4. oktobrī Sakstaģala pagastā. Bērņības gadus viņš pavadīja tēva mājās, strādādams visus šim vecumam piemērotos zemnieka darbus. Skolu sāka apmeklēt divpadsmit gadu vecumā. Mācījās Jelgavas reālskolā, garīgajā seminārā un garīgajā akadēmijā, kuru pabeidza 1891. gadā.

1892. gadā kā garīdznieks F. Trasuns ieradās dzimtenē un uzsāka savu tautas modināšanas darbu. Šī darbība nepatika cara valdībai un viņu no Daugavpils pārcēla uz Rīgu, kur viņš vēl rosigāk darbojās kultūras jomā: lasīja lekcijas, ierosināja jautājumu par kopējas latviešu un latgāļu ortogrāfijas izveidošanu, pirmais sāka lietot vārdu «latgāļieši» agrākā «infantiesi» vietā, izdeva pirmo «Daugavas katoļu kalendāru», sarakstīja pirmo latgāļu lasāmgramatu «Skolas dorzs» un aktīvi iestājās par zemnieku stāvokļa uzlabošanu. Sakarā ar to valdība F. Trasunu pārcēla uz Pēterpili, bet vēlāk uz Vladimiru. Kad izsūtīšanas laiks beidzās, F. Trasunu norīkoja par garīdznieku Polockā, bet pēc tam atkal Pēterpili. Šeit viņš organizēja latgāļiešus, nodibināja muzikālo biedrību, sāka izdot «Gaismu» un avīzi «Auseklis».

Pirms 1905. gada revolūcijas tautas modinātāju pārcēla uz

Rēzekni par katoļu draudzes dekānu. Šeit viņš lika pamatus kooperatīviem un citām sabiedriskajām organizācijām, tika ievēlēts valsts Domē, pēc kuras atļaušanas strādāja garīgajā seminārā par pirmo latviešu valodas profesoru. Vēlāk F. Trasuns dzīvoja Rēvelē, Narvā un pirms pirmā pasaules kara vadīja Gatčinas draudzi, atrazdamies stingrā slepenpolicijas uzraudzībā.

1917. gadā F. Trasuns pirmajā Latgales kongresā aktīvi iestājās par Latgales apvienošanu ar Latviju, 1919. gadā viņš ieradās Rīgā un darbojās par Latgales pārstāvi Ministru kabinetā, Tautas Padomē, Satversmes sapulcē, I un II Saeimā.

F. Trasuna patstāvība, nelokāmā griba un demokrātiskie centieni pārveidot katoļu baznīcas darbu ne vienmēr patika garīgajai vadībai. Viņš tika izslēgts no baznīcas. Ekskomunikācija atstāja uz F. Trasunu, kā ticīgu cilvēku, lielu iespaidu.

1926. gada 6. aprīlī (Lieldienu laikā) F. Trasuns mira ar sirdstrieku. Viņš tika apglabāts Rēzeknes brāļu kapos, jo katoļu draudzes kapos garīdznieki nedeva vietas.

Franča Trasuna daiļliteratūras darbi: «Fabulas», luģa «Nūgrimošo pile», daudzās fabulas un dzejoļi publicēti latgāļu laikrakstos.

Saimņiks un žurķas

Pi saimņika beja isamatušas nu vacim laikim žurķas.
I kādas ar jom beja saimei mūkas!
Graudz vysu nūst: i drēbes, odas, labību i gali,
Jo dūt tik vali.
Kas cyts jau sen byut žurķas zolem apdevis,
Vai pakoris, vai cytaidi kai nūkovis.
Bet sovaids beja saiminīks!
Nu runas pasaklaus, — nikas!
Tik dorbus nīks.
Jo runoja nu kaiminim jam kas:
Ej, veris, kūm, tev žurķas acis izkopos!
Jis žurķu pagivis, jam daguna: še rein! Še bozi!
Un kad jam beja runc's, kas peles žnaudzēja,
Jis cytu runci audzēja,
Kas žurķu nūgivis, jū breivi palaidis.
Vai breinums tod, ka beigos žurķas patim golvu atēdia.

Sū fabulu vai saprass varas veiri,
Kaš laundarus gon ker, bet nūkerti jī iznok teiri?

Rozba suņš

Uz gubas skrondu, apsongodams sovu frontu,
Vyss dubļus nūsabridis Rozba suņš,
Pi vortim garšļauk atsagula sorgot saiminika montu.
Jis beja suņš.
Kai suņš:
Pa naktim mojos sorgs, kai zvons,
Pi lūpim dīn, kai gons;
Pi zyrgim — piģuļniks,
Ar saiminiku mežā — medinīks;
Dēļ bārnim teirumā, vai sātā — draugs,
Dēļ saiminīcas mozgotojs, kad nateiris beja trauks.
Kad cyuka dorzā ileida un lokstus škina,
Jis sajēmis aiz auss, kai eistajs saiminīks, jū orā dzyna.
Pa dorbam, gūdībai, — toļ taida Rozbas pameklēt,
Vai loboku sev izvēlēt!
Bet suņam kaidis jau gūds,
Kad sorga omotā?
I Rozbai tai, — nu vysim tikai sūds.
Ka naaprakstīsi ni gromotā.
Cyts pats i lobs, bet lomoj jū, kam borgs,
Un otkon cyts, kas ļauns, — kam sorgs.
Pats saiminīks, i tys jū breižim kojom sporda,
Ni syltas vītas tam, ni sylta ēdīna, ni gorda.
Bet reizi gadījās, kai fabulā ir teikts,
Ka Rozba beja beigts,
Vai nu aiz to, ka dorbā saslyma.
Vai tai, — aiz vacuma un vorgim saslyma.
Un veris nyu, kai vysī Rozbu teic,
Pat pīmineklī jam uz kopa stoda.
Kū trusīš radzādams, tik golvu krota
Un soka: kas Rozbai nyu nu to, kad jo vairs nav?
Sū pīmineklī stotat jyus tik poši sev.

Storp ļaudim tai: pēc novel vysim pīmineklus stota;
Bet cikom dzeivs, tod plyukoj tai, ka dzeiva napamat
ni mota.

(Nobeigums. Sākums 2. lpp.)

RELIGIJA

Jautājums: «Vai tiks atļauta bērnu mācīšana baznīcās svētdienās?»
M. Mihailovs, rajona izpilddomnieka priekšsēdētāja vietnieks:
 — Nolikums par reliģiskajām apvienībām, manuprāt, ir pats demokrātiskākais nolikums. Tajā nav neviena vārda ne pret baznīcu apmeklēšanu, ne bērnu mācīšanu ticībā. To izlemj vecāki kopā ar garīdznieku.

Taču pie mums spēkā ir likums par baznīcas atdalīšanu no valsts un skolas no baznīcas.

Ilgus gadus rajonā esmu kulta lietu pārvaldnieks, bet ne reizi pie manis nav griezies cilvēks, kas būtu apspiests par to, ka ir ticīgs.

Jautājums: «Kāpēc Preilos tika nojaukta luterāņu baznīca?»

M. Mihailovs:
 — Luterāņu baznīca Preilos nekad nav bijusi un nav tikusi nojaukta. Bija pareizticīgo baznīca, kas pati sabruka jau sen.

ATTIEKSME PRET LTF

V. Solovjovs:
 — Mūsu attieksme pret LTF ir bezgalējām nosvērtā. Saprotam latviešu tautas centienus, likumīgās tiesības. Pilnībā atbalstām visu pozitīvo, to, kas sekmēs tautas labklājību. Esam pret Ciževska un citām līdzīgām runām. Uzskatu, ka LTF jāvērtē no dokumentiem, konkrētiem darbiem, nevis no atsevišķām runām.

I. Jansone:
 — LTF dibināšanas kongress bija liela skola kā vieniem, tā otriem — gan kongresa delegātiem, gan partijas biedriem. Kongresā redzējām katru cilvēka izvēles brīvību, drosmi.

Mums vēl jāmacās diskusijas kultūra. Arī tas, ka pretenzijas, nosodījums jāizsaka uzreiz, bet ne vēlāk — ar atpakaļejošu datumu.

Sobrīd starp partijas rajona komiteju un LTF rajona nodaļu nevar runāt par labām attiecībām. Nevar runāt arī par sliktām. Tās kopā jāveido. LTF Programmā un partijas XIX konferencē izvirzītie mērķi noteic to, ka strādāsim vienā virzienā. Partijai nav jāpatur monopoltiesības. Jārēķinās ar visu cilvēku domām, bet atbildība gan jāuzņemas. Cilvēki tic Tautas fronteī, un ceru, ka tic arī partijas komitejai. Mūsu attiecībām jābūt pozitīvām. Programma ir. Strādāsim.

Jautājums: «Vai partijas biedriem ir personīgās domas? Vai arī jādomā tā, kā norāda «no augšas»? Vai b. Solovjovs par LTF uzdevumiem domā tāpat kā pirms aptuveni diviem mēnešiem publikācijā laikrakstā «Jaunais Ceļš», kur uzsvēra, ka LTF daudz runā un neko nedara un ka galvenie LTF uzdevumi ir

ciematu labiekārtošana, zūpības apkarošana, kārtības nodrošināšana mikrorajonos utt.»

P. Romanovs:
 — Katram cilvēkam, kas sevi ciēna, ir savas domas. Arī komunistiem.

V. Solovjovs:
 — Uzskatu, ka esmu uzskaitījis tikai nedaudzas problēmas. Tās, kas vairāk uzkrājušās, sāp. Tautas fronteī jāiesais-

— Jāsaprot burtiskā šī vārda nozīmē. Līdz šim šī atsvešinātība ir bijusi. Pret to arī jestrādā Tautas fronteī. Un tāds pasākums, kāds notiek šovakar, ir pirmais, kad atsvešinātības nav.

Neparedzētu uzbrukumu izraisīja J. Streiča teiktais, ka LTF dibināšanas kongresā uzstāšanās patiešām bija dažādas brīžiem — pilnīgi preļējas, un tām aplaudēja. «Bet aplaudēja ne jau kon-

rajona vadības. Nebūs jau tā «uz urrā», kā jūms liekas.

PĀRDOMAS PĒC DISKUSIJAS

Neparedzēti plašs izvērtās šīs diskusijas atstāsts. Taču tās patiešām ir svarīgākas atbildes uz svarīgiem jautājumiem. Tā, visu apkopojot, kļūst ļoti īpaši redzams, uz cik jautājumiem netika atbildēts vai arī atbildēts izvalrīgi, nekompetenti. Piemēram, vai nav divaini, ja rajona galvenajam ārstam nav datu par iedzīvotāju veselības stāvokli? Noproto, ka tas ir sarežģīts process — uzskaitē, pētīšana utt., taču Līvānu zonālās slimnīcas darbinieki to veic paši. Kāpēc tādas uzskaites nav rajonā?

Ja kāds nāk mūsu mājās un bez atļaujas ko paņem, saucam viņu par zagli. Bet, ja bez rajona izpilddomnieka ziņas republikas resori var nākt un izsaimniekot mūsu bagātību, pakļaut briesmām Jersikas pilskalnu, vai tas nav kauns rajonam, vai tas nav kauns Latvijai? Un vai tā ir rajona vadības nevarēšana vai nevēlēšanās savu rajonu aizstāvēt?

Vai nav divaini, ka visi zālē sēdošie lieliski saprata, par kuru celtni uztraucās luterāņu ticības ļaudis, vienīgi M. Mihailovs «nesaprata», par kādu nojauktu baznīcu ir runa?

Migrācijas problēma, nonākot līdz mūsu rajonam, izrādās, vairs «nav problēma».

Un pavisam pašsaprotami ir tas, ka rajona vadībai nav sava viedokļa par Latvijas likteņgadiem.

Tomēr diskusija bija nepieciešama. Neesmu vaicājis rajona vadībai, bet tautai tā patika. Ilgi paliks atmiņā. Arī ar to, ka diskusijas gaitā niansēti, bet ļoti asi izcēlās atsevišķi, taču «izcili» demagoģijas, birokrātijas, faktu sagrozīšanas piemēri. Domāju, ka tā diemžēl nav atsevišķu cilvēku nezināšana, ja Latvijas Tautas fronteī tiek nosaukta par nacionālo, ka tai tiek pārmests nacionālisms un visi citi no tā izrietošie grēki, ka tiek sagrozīti nepārprotami skaidri formulētie LTF Programmas, rezolūciju punkti. LTF Programmā skaidri un gaiši ir pateikts, ka LTF iestājas pret jebkuru nacionāla naida izpausmi, šovinismu, bet arī kategoriski ir par migrācijas pārtraukšanu.

Ikreiz, kad jādzird nepamatoti apvainojumi, tā vien liekas, ka Latvijas Tautas fronteī tiek pārmests, ka «tie, kam nevajag, bāž degunus, kur nevajag». Uz to nu gribas teikt, ka neko nevar darīt, jo jāpārkārtojas būs visiem.

Nav tiesa, ka Latvijas Tautas fronteī izveidojās, lai kritizētu. Tā pastāv, lai strādātu. Lai mudinātu strādāt tos, kas to nedara. Mēs esam par to, lai kopā strādātu — paši pieņemtu lēmumus un paši tos arī līdz galam īstenotu.

S. JOKSTE
 P. S. Visi izcēlumi tekstā — mani.

Redaktors P. PIZELIS

tās arī citu problēmu risināšanā.

VEDOKĻI, CITI IEROSINĀJUMI

Auditorijas atsaucību guva jautājums: «Vai mūsu vadītāji, ienemot vadītāja posteni, varētu dot zvērestu (solījumu, personīgo goda vārdu), ka kalpos mums, tautai, ne saviem krēsliem, un vai paši vadītāji, jūtot, ka netiek galā ar uzticētajiem pienākumiem, nevarētu paši atteikties no sava postena, atdodot to spējīgākiem?»

Atbildot uz šo jautājumu, V. Solovjovs uzsvēra, ka rajona vadība cenšas, lai visi jautājumi, arī — sarežģītākie, risinātos ātrāk, ka ne viss izdodas, jo nopietnī jāpārkārto ļoti daudzas sfēras, bet — partija sāka pārkārtošanos, partija to arī novedīs līdz galam.

Emocionāla bija Latvijas KP rajona komitejas nodaļas vadītājas T. Savelļevas uzstāšanās, kurā «migrante» (kā viņa pati sevi nodēvēja), runāja par nelatviešu problēmām Latvijā, par to, ka Pleskavā, kur esot daudz latviešu, viņus vērtē atkarībā no viņu izturēšanās pret kaimiņiem, no viņu darba: ka neviens nav pasargāts no apprecēšanās ar citas tautības cilvēku; ka nevar būt viena gudra tauta un cita — ne; ka katrā tautībā ir dažādi cilvēki: ka mums jābūt iecietīgiem vienam pret otru un jāizvairās no apvainojumiem.

DISKUSIJAS GAITA RADĀS ARĪ JAUTĀJUMI UN PRETENZIJAS PRET LTF

Rajona prokurors V. Jermolajevs iebilda pret LTF Programmā minēto formulējumu, ka «Politiskās sistēmas vietā, kas tikai formālī darbojas tautas vārdā, bet ir no tās atsvešināta, ir jānodibina patiesa tautvaldība un pašpārvalde». Viņa jautājums: «Kā jāsaprot formulējums «atsvešinātība»?»

Kinorežisors J. Streičs:

krētiem cilvēkiem, bet — brīvībai. Reizēm pat ne par to, ko runā, ne tāpēc, ka piekristu, bet tāpēc, ka tagad drīkst runāt, drīkst brīvi izteikties un par to nekas nēdraud.

J. Streičam oponenta milicijas darbinieks I. Kirilovs, nepārprotami uzsverot, ka brīvība drīkst būt tikai «no — līdz». Domu pluralisms drīkst būt tikai, runājot par ekoloģiju, ekonomiku, bet nekādā ziņā ne par ideoloģiju, jo: «Kas tad būs, ja brīvība būs katram? Ja tā būs brīvība sludināt nacismu vai seksuālo brīvību.»

I. Kirilovs teica: «Es Tautas fronteī neuzticos. Noskatījos viņu kongresu un man ir jautājums: «Kā Tautas frontes Preiļu grupa domā strādāt kopā ar partijas komiteju? Sobrīd no viņu puses ir tikai kritika.»

A. Puzo, Aglonas internātskolas direktors:

— Partijas XIX Vissavienības konferences materiāli ir galvenais, no kā vādāties LTF Programmā un rezolūcijās.

Sobrīd LTF rajona locekļu pirmās uzdevums ir aktīvi iestāties, lai partijas rajona organizācijas konference, biroja un sekretāru vēlēšanas patiešām noritētu demokrātiski un atklāti. Jo zinām taču, ka konferences notikušas līdz šim: «...ir priekšlikums ievēlēt...», un visi par to nobalso. Pie mums ir tautas vara, un nedrīkst būt vienvaldība, kas mūs vada.

Kā mēs sadarbosimies ar partijas komiteju? Mūsu saruna taču nebeigsies šodien. Visas problēmas, ko šodien skārām, paliks. Neviens cits tās nerisinās, tikai paši. Darīsim un domāsim kopā. Risināsim visus jautājumus — arī tos, kas saistīti ar migrāciju. LTF Programmā sastādīja juristi, ekonomisti. Zinātnu doktorī, ne jau gadījuma cilvēki. Arī rajonā izstrādāsīm konkrētu darbības programmu un ar konkrētiem priekšlikumiem griezīsimies partijas rajona komitejā, pie

Cienījamie lasītāji!

Tuvojas noslēgumam parakstīšanās uz laikrakstiem un žurnāliem 1989. gadam. Neaizmirstiet nākamajam gadam pasūtīt rajona laikrakstu «Leņina Karogs»! Parakstīties uz mūsu avīzi jūs varat visās sakaru nodaļās, kā arī pie sabiedriskajiem preses izplatītājiem.

● Lapkritis Preiļu parkā.

K. GAILUMA foto

Sludinājumi

«LAUKTEHNIKAS» RAJONA APVIENĪBAS TEHNISKĀS APGĀDES BĀZĒ

var nopirkt sekojošo:

- vienkorpUSA traktora arklu PH-35 — cena 180 rbl.,
- zirgu ratus ar koka riteniem — cena 198,90 rbl.,
- zirgu ratus ar gumijas riteniem — cena 426,60 rbl.,
- zirgu ragavas — cena 69,30 rbl.,
- ratu ritenus (koka) — cena 14,58, 15,75 rbl.
- Tālrūnis uzzīņai — 65189.

1988. gada 3. novembrī plkst. 11.00 rajona izpilddomnieka zālē notiks sanāksme jautājumā par rentes attiecību organizēšanas principiem un zemnieku saimniecību izveidošanu lauksaimnieciskajā ražošanā.

Aicināti visi ieinteresētie rajona iedzīvotāji.

Rajona agrorūpniecības apvienība

SADZĪVES PAKALPOJUMU KOMBINĀTS

realizē autoceltni (uz ZIL-130 bāzes) un JMZ-6 apmaiņai pret autobusu PAZ-651 vai pašizkrāvēju, kurš bijis ekspluatācijā ne ilgāk par 5 gadiem. Iespējamī varianti. Tālrūni uzzīņai — 21298 un 21537.

PĀRDOD govi kolhozā «Nākotne». Zvanīt 36631.

ATRASTAS atslēgas. Tālrūnis 22026.

Tā kā gaiša ziedu vitne Ceļi vijas, ceļi skan. Tikai pārāk isa taka Bij šais ceļos lemta man. (A. Vējāns)

Mūsu vissiltākie līdzjūtības vārdi Annai Mikulānei un tuviniekiem sakārā ar BRĀLA nāvi. Līvānu patērētāju biedrības valde un arodkomiteja

„LEŅINA KAROGS»

Laikraksts iznāk otrdienās, ceturtdienās un sestdienās latviešu un krievu valodā

«Ленина Карогс» («Ленинское знамя»). Газета Прейльского районного комитета Коммунистической партии Латвии и районного Совета народных депутатов на латышском языке, г. Прейли, Латв. ССР. Издательство «Звайгзне», г. Рига, ул. Горького, 105.

REDAKCIJAS ADRESE: 228250, Preiļos, Komjaunatnes ielā 1. TĀLRŪNI: redaktors — 22059, redaktora vietnieki — 21996, atbildīgais sekretārs — 22154, agrorūpnieciskā kompleksa, jaunatnes dzīves un sporta nodaļas — 21759, rūpniecības, celtniecības un kultūras nodaļas — 21985, grāmatvedība, uzzīņas par sludinājumiem — 22305.

Laikraksts iespiests Latvijas PSR Valsts izdevniecību, poligrāfijas un grāmatu tirdzniecības lietu komitejas Daugavpils tipogrāfijā 228400, Daugavpils, Valkas ielā 1. 1 nos. Iespiedloksne. Ofsetiespiedums.

Metiens 14 138 eks. (latv. val. 10 042 eks., krievu val. 4 096 eks.). Indekss 68169.

Pas. 1563.